

Taller

“Les innovacions
a la prehistòria”

Girona
Museu d'Arqueologia
de Catalunya

EXPERIÈNCIA: per part dels alumnes

- Preparació de l'argila (argila en sec, aigua, desgreixant).
- Elaboració d'un petit recipient amb l'argila que ells mateixos hauran elaborat.

MATERIAL:

Recipients ceràmics

- Tassa.
- Plat.
- Safata.
- Olla.
- Gran tenalla.

BAGUL 4: “ La metal·lúrgia”

OBJECTIUS:

- Descobrir un nou material que els permetrà elaborar estris més resistents i que es podran esmolar.

EXPLICACIÓ:

Continguts:

- Aparició d'una nova matèria dura que es pot refondre i esmolar.
- Elaboració de nous utilatges.
- Edat dels metalls.

DEMOSTRACIÓ: per part de l'arqueòleg / educador

- Fosa de metall.
- Fosa de metall que serà abocada en uns motlles amb forma de destral.

MATERIAL:

Metal·lúrgia

- Destral de bronze amb mànec.
- Malaquita.
- Atzurita.
- Estany.
- Casideretita.
- Coure nadiu.
- Pirita.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- Valoració de l'actitud de l'alumne.
- Valoració del treball individual.
- Valoració del treball en grup.
- Valoració de la capacitat deductiva i relacional de l'alumne.

METODOLOGIA I PROCÉS DE L'ACTIVITAT

Amb aquesta activitat volem treballar / estudiar la prehistòria humana a partir de les quatre grans innovacions tecnològiques:

1. Aparició dels primers estris
2. La descoberta del foc
3. La ceràmica
4. La metal·lúrgia

L'activitat s'inicia amb una breu introducció teòrica / pràctica per part d'un arqueòleg/educador per tal d'introduir la prehistòria i presentar el treball a partir de les quatre grans invencions de la prehistòria humana. Es presenten quatre baguls de treball que es corresponen amb les quatre innovacions:

BAGUL 1: “ les primeres eines”

BAGUL 2: “ La descoberta del foc”

BAGUL 3: “ La ceràmica”

BAGUL 4: “ La metal·lúrgia”

L'arqueòleg / educador iniciarà l'explicació de la prehistòria tenint com a suport els baguls de treball. Acompanyat dels alumnes, iniciarà un “passeig” per tal d'anar descobrint cada un dels continguts dels baguls. En cada un d'ells es farà una parada per tal de treballar el seu contingut i realitzar l'explicació i l'experiència.

BAGUL 1: “ les primeres eines”.

OBJECTIUS:

- Conèixer la primera innovació tecnològica: transformar de diferents maneres un sòlid estable de gran densitat a partir de la percussió, fricció i taladre per a l'obtenció de diferents estris.
- Descobrir els primers humans.

EXPLICACIÓ:

Continguts:

- Evolució humana.
- Aparició de les primeres eines.
- Humanització.
- Inici de la prehistòria.
- Transformació del còdol de riu a un estri a partir de la percussió.
- Treball del sílex per a l'elaboració de diferents estris per a diferents usos, a partir de la percussió i/o pressió.
- Transformació d'altres materials (os, fusta, pedra) per a l'elaboració d'eines a partir del poliment.

DEMOSTRACIÓ: per part de l'arqueòleg / educador

- Percussió: talla de còdols de riu.
- Talla de sílex i elaboració de diferents estris.
- Fricció: poliment d'una pedra i / o os.
- Taladre: perforació d'una matèria amb un trepant amb volant d'inèrcia.

EXPERIÈNCIA: per part dels alumnes

- Talla de còdols de riu per a l'elaboració d'una eina que es podran emportar.
- Pràctica de poliment d'una pedra i / o os.

MATERIAL:

Estris tallats sobre diferents roques, amb mànec i sense:

- Unifacial sobre còdol de quarsita.
- Bifacial sobre còdol de quarsita.
- Bifaç de sílex amb mànec.
- Bifaç en sílex amb zona de còrtex reservada.
- Ganivet amb fulla allunyada de la mà (fusta, adhesiu, sílex).
- Ganivet (fusta, adhesiu, sílex).
- Falç neolítica (fusta, adhesiu, 2/3 làmines de sílex).
- Trepant emmanegat sobre banya de cèrvid.
- Ganivet amb mànec de cuir (lligadures, cuir, làmina de sílex).

Estris realitzats sobre os/banya amb mànec i sense.

- Punxó sobre metàpod d'ovicàpid.
- Agulla.
- Arpó magdalenià. (amb mànec).
- Atzagaia (amb mànec).
- Ascla d'os.
- Ascla d'os denticulada.

Estris de fusta treballats amb raspat, afuats, polits.

- Llança amb part distal endurida amb foc.
- Recipient de fusta.
- Agulla de fusta.

Petxines utilitzades coma ganivets, ornaments.

- Balbes de cardium, glicimeris perforades.
- Ganivet sobre balba.

BAGUL 2: “La descoberta del foc”

OBJECTIUS:

Continguts:

- Descobrir els grans avantatges de la descoberta i del control del foc en època prehistòrica.

EXPLICACIÓ:

Continguts:

- Diferents tècniques d'encesa.
- Control del foc.
- Millores amb el foc.
- Nous materials gràcies al foc (ceràmica i metalls).

DEMOSTRACIÓ: per part de l'arqueòleg / educador

- Encesa de foc per fricció i per percussió.

EXPERIÈNCIA: per part dels alumnes

- Pràctica d'encesa de foc per fricció.

MATERIAL:

Encesa per fricció

- Arquet i fustes.

Encesa per percussió

- Pirita.
- Bolet.
- Pedra foguera.

BAGUL 3: “ La ceràmica”

OBJECTIUS:

- Descobrir un nou material que els permetrà elaborar recipients en un moment en que comencen a ser sedentaris.

EXPLICACIÓ:

Continguts:

- Aparició d'una nova matèria resistent a l'aigua.
- Diferents usos de les ceràmiques .
- Neolític.

DEMOSTRACIÓ: per part de l'arqueòleg / educador

- Preparació de l'argila.
- Presentació de diferents formes ceràmiques.